

32 Odo 99/2002

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miroslava Galluse soudců JUDr. Petra Hampela a JUDr. Pavla Vosečka v právní věci žalobkyně A. p., a.s., proti žalované J. spol. s r.o., zastoupené, advokátem, o zaplacení 168.052,- Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 12 Cm 1239/98, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 2. května 2000, č.j. 9 Cmo 190/2000-58, takto:

I. Dovolání se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 2. prosince 1999, č.j. 12 Cm 1239/98-42 zamítl žalobu, jíž se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení dlužného pojistného za dobu od 27. prosince 1996 do 27. září 1997 v částce 168.052,- Kč s 21% úrokem z prodlení z částky 84.026,- Kč za období od 28. prosince 1996 do 27. března 1997, z částky 84.026,- Kč od 28. března 1997 do 27. června 1997 a z částky 168.052,- Kč za období od 27. září 1996 do zaplacení, podle pojistné smlouvy č. ... ze dne 27. září 1996 o pojištění motorového vozidla MERCEDES BENZ 0407 na dobu od 27. září 1996 do 28. září 1997 se sjednaným jednorázovým pojistným ve výši 336.105,- Kč, placeným ve čtvrtletních splátkách po Kč 84.026,-. Za sjednanou výši jednorázového pojistného nepovažoval soud prvního stupně částku 320.100,- Kč (správně 336.105,- Kč), uvedenou ve smlouvě jako výslednou částku ročního pojistného s přírážkami, nýbrž částku 32.010,- Kč, která vyplývá ze způsobu určení pojistného (ve smlouvě rovněž sjednaného) sazbou 2,61% (resp. sazbami 0,15% u doplňkových pojištění) z pojistné částky 1.000.000,- Kč. Tvrzení žalobkyně o tom, že při sepisování smlouvy došlo k omylu při uvádění pojistné částky, která správně činí 10.000.000,- Kč, nevzal soud za prokázané, neboť důkazy žalobkyně o ceně nového vozidla neprokazují její pojistnou hodnotu v době uzavření pojistné smlouvy, tedy po více než tříletém provozu vozidla. Protože na pojistném již žalovaná zaplatila částku 84.026,- Kč, soud prvního stupně žalobu v celém rozsahu zamítl a současně přiznal žalované proti žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Vrchní soud v Praze shora označeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé tak, že zavázal žalovanou zaplatit žalobkyni částku 168.052,- Kč s požadovaným příslušenstvím a ve výroku o náhradě nákladů řízení tak, že uložil žalované hradit žalobkyni náklady řízení a současně rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud se se závěry soudu prvního stupně neztotožnil. Především zdůraznil, že předmětem sporu není rozsah pojistného plnění limitovaný podle Všeobecných pojistných podmínek žalobkyně pro havarijní pojištění motorových a přípojných vozidel pojistnou částkou, nýbrž nárok na úhradu dlužného jednorázového pojistného, jehož výše byla ve smlouvě sjednána částkou 336.105,- Kč, přičemž v tomto rozsahu vzniklo žalobkyni právo na pojistné. Vyznačení pojistné částky 1.000.000,- Kč ve smlouvě posoudil odvolací soud s ohledem na skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně a na další okolnosti vyplývající z provedených důkazů jako chybu v psaní, která nemá vliv na platnost pojistné smlouvy a tudíž ani na rozsah práva žalobkyně na pojistné do výše sjednané pojistnou smlouvou. Proto odvolací soud k odvolání žalobkyně změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobě v celém rozsahu vyhověl.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání z důvodů uvedených v [§ 241 odst. 3 písm. b\), c\) a d\)](#) občanského soudního řádu (dále též jen "o. s. ř."), opírajíc jeho přípustnost o ustanovení [§ 238 odst. 1 písm. a\)](#) o. s. ř.

Dovolatelka předně namítla nedostatek písemného pověření zástupce žalobkyně k podání žaloby, podepsaného prokuristou D. K. a T. M. za představenstvo, neboť z výpisu z obchodního rejstříku ze dne 23. prosince 1992 není jméno prokuristy čitelné, přičemž bylo třeba podpisu dvou členů představenstva nebo jednoho člena společně s prokuristou.

Dovolatelka dále trvala na tom, že celé sjednané pojistné, které činí 2,61% z pojistné částky 1.000.000,- Kč, již uhradila a proto žalobkyně nemá nárok na zaplacení jakékoli další částky. Sjednaná výše pojistného plnění, vycházející z pojistné částky, je podle dovolatelky podstatnou náležitostí pojistné smlouvy a proto omyl v této náležitosti je omylem podstatným, majícím za následek absolutní neplatnost pojistné smlouvy.

Konečně dovolatelka vytkla odvolacímu soudu, že přiznal žalobkyni úroky z prodlení ve výši 21% za celou dobu prodlení, ačkoli v průběhu této doby se diskontní sazba různě měnila.

Z těchto důvodů dovolatelka navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Podle bodu 17., hlavy I, části dvanácté, zákona č. [30/2000 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní

řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. lednem 2001).

Dovolání je přípustné podle [§ 238 odst. 1 písm. a\)](#) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, není však důvodné.

Žalobu ze dne 4. listopadu 1998 v dané věci podepsal zaměstnanec žalobkyně JUDr. Z. G., jednající před soudem za žalobkyni podle [§ 21 odst. 1](#) o. s. ř. na základě pověření z 25. února 1998, podepsaného členem představenstva J. Ch. a prokuristou D. K. Podle údajů zapsaných v obchodním rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze v oddílu B, složce 1815, se podepisování za žalobkyni děje tak, že k názvu společnosti připojí svůj podpis dva členové představenstva nebo jeden člen společně s prokuristou, přičemž v době podání žaloby byl J. Ch. členem představenstva a D. K. prokuristou. Námitka dovolatelky o nedostatečném pověření zaměstnance žalobkyně k jednání před soudem, zpochybňující nedodržení způsobu podepisování za žalobkyni v souladu se zápisem v obchodním rejstříku, tudíž neobstojí bez ohledu na to, že ani nesprávným zápisem způsobu podepisování do obchodního rejstříku (kontrasignace člena představenstva) nelze omezit oprávnění prokuristy vyplývající z ustanovení [§ 14 odst. 1, 2](#) obch. zák. Dovolací důvod podle [§ 241 odst. 3 písm. b\)](#) o. s. ř., jehož prostřednictvím dovolatelka vytýkala soudu, že řízení je postiženo vadou, která mohla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, proto není naplněná.

V otázce sjednané výše pojistného se Nejvyšší soud plně ztotožňuje s posouzením odvolacího soudu, který správně zdůraznil, že předmětem projednávané věci není rozsah pojistného plnění, nýbrž nárok na úhradu dlužného jednorázového pojistného, které bylo ve smlouvě stanoveno výslednou částkou 336.105,- Kč, sestávající ze součtu pojistného za základní a doplňková pojištění, navýšeného o sjednanou přírážku. U každého typu pojištění je ve smlouvě uveden výpočet pojistného, vycházející vždy z pojistné částky 1.000.000,- Kč a dále z příslušné procentní sazby. Je sice pravda, že výsledné částky dílčích pojistných odpovídají kalkulaci zahrnující pojistnou částku ve výši 10.000.000,- Kč, nicméně směrodatnou a tím i rozhodující pro posouzení sjednané výše jednorázového pojistného je ve smlouvě vyznačená výsledná částka pojistného 336.105,- Kč, nikoliv způsob jejího výpočtu, i když by vedl k jiné výsledné částce.

Odvolací soud dále vyšel ze zjištění, že v pojistné smlouvě v oddílu A – základní pojištění, je u pojistné částky odkaz na ceník MERCEDES BENZ "s procentem pojištění 100%" a "katalog Schw." Dospěl-li proto na základě těchto skutečností s přihlédnutím k prohlášení vlastníka o ceně nového vozidla v roce 1996, činící 10.000.000,- Kč, k závěru, že při písemném vyhotovení pojistky došlo ke zjevné chybě při psaní pojistné částky, která nemá vliv na platnost pojistné smlouvy a tudíž ani na rozsah práva žalobkyně na pojistné do výše sjednané pojistnou smlouvou, nelze takovému posouzení věci vytknout žádné pochybení. Chyby v psaní a počtech pak nemohou způsobit neplatnost právního úkonu, je-li jeho význam nepochybný (srov. [§ 37 odst. 3](#) občanského zákoníku).

Konečně není důvodná ani námitka dovolatelky o nesprávné výši přiznaných úroků z prodlení. Podle [§ 1](#) nařízení vlády č. [142/1994 Sb.](#), provádějícího ustanovení [§ 517 odst. 2](#) občanského zákoníku, výše úroku z prodlení činí ročně dvojnásobek diskontní sazby, stanovené Českou národní bankou a platné k prvnímu dni prodlení s plněním peněžitého dluhu. K prvním dnům prodlení s plněním splátek pojistného (27.9.1996, 28.12.1996 a 28.3.1997) činila stanovená dohodnutá sazba podle údajů samotné dovolatelky uvedených v dovolání vždy nejméně 10,5% a proto odvolací soud důvodně přiznal žalobkyni požadované úroky z prodlení v sazbě 21%.

Z uvedeného vyplývá, že dovolání není po právu ani z důvodů uplatněných dovolatelkou podle [§ 241 odst. 3 písm. c\)](#) a [d\)](#) o. s. ř., přičemž vady řízení uvedené v [§ 237 odst. 1](#) o. s. ř. resp. jiné vady, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, k nimž je třeba přihlédnout z úřední povinnosti ([§ 242 odst. 3](#), věta druhá, o. s. ř.), Nejvyšší soud z obsahu spisu neshledal a dovolatelka je ani – mimo námitku, s níž se soud vypořádal - netvrdila.

Tento závěr sebou nese posouzení napadeného rozhodnutí odvolacího soudu jako správného. Nejvyšší soud proto dovolání podle [§ 243b odst. 1](#), části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení je odůvodněn ustanoveními [§ 243b odst. 4](#), [§ 224 odst. 1](#) a [§ 142 odst. 1](#) o. s. ř., neboť žalovaná nebyla v odvolacím řízení úspěšná a žalobkyni prokazatelné náklady dovolacího řízení nevznikly.

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 22. ledna 2003

JUDr. Miroslav Gallus, v.r.

předseda senátu